

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
INNOVATSION
RIVOJLANISH VAZIRLIGI

BOSHLANG'ICH TA'LIM SIFAT VA SAMARADORLIGINI OSHIRISH: STRATEGIYA, INNOVATSIYA VA ILG'OR TAJRIBALAR

xalqaro ilmiy-amaliy anjumani

MATERIALLARI

20 сентябрь 2021 йил

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

**“BOSHLANG'ICH TA'LIM SIFAT VA
SAMARADORLIGINI OSHIRISH: STRATEGIYA,
INNOVATSIYA VA ILG'OR TAJRIBALAR”
MAVZUSIDAGI XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMANI
MATERIALLARI**

**«ПОВЫШЕНИЕ КАЧЕСТВА И ОПТИМИЗАЦИЯ
ЭФФЕКТИВНОСТИ НАЧАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ:
СТРАТЕГИЯ ИННОВАЦИИ И ПЕРЕДОВЫЕ ОПЫТЫ
ОБУЧЕНИЯ»
МАТЕРИАЛЫ
МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНОЙ КОНФЕРЕНЦИИ**

**“IMPROVING THE QUALITY AND EFFECTIVENESS OF
PRIMARY EDUCATION: STRATEGY, INNOVATION
AND BEST PRACTICES”
INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE**

20 sentyabr 2021yil

Buxoro

Anjuman O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoevning 2021 yil 16 iyundagi oliy ta'lim tizimidagi ustuvor vazifalarga bag'ishlangan videoselektor yig'ilishi, "O'zbekiston Respublikasi xalq ta'limi tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi hamda "O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi farmonlariga, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021 yil 2 martdagi № 78-F sonli farmoyishi, O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2021 yil 6 mart 122-sonli buyruq, Buxoro davlat universitetining 2021 yil 13 martdagi 152-U-sonli buyrug'iga muvofiq tashkil etilmoqda.

Konferensiyaning maqsadi: Boshlang'ich ta'lim sifat va samaradorligini oshirish muammolari va uning yechimlarini topish, hozirgi rivojlanish tendensiyalarini muhokama qilish, boshlang'ich ta'limning yetakchi mutaxassislar bilan tajriba almashish hamda ushbu sohadagi so'nggi tadqiqot usullarini ommalashtirishdan iborat.

DASTURIY QO'MITA

Xamidov Obidjon Xafizovich – BuxDU rektori, iqtisodiyot fanlari doktori, professor, rais;

Qahhorov Otabek Siddiqovich - BuxDU ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori, iqtisodiyot fanlari doktori, rais o'rinbosari;

Mustafaeva Dilfuza Ne'matilloevna – Buxoro viloyati xalq ta'limi boshqarmasi boshlig'i

To'xsanov Qahramon Rahimboyevich – Maktabgacha va Boshlang'ich ta'lim fakulteti dekani, filologiya fanlari doktori (DSc), dotsent, a'zo;

Ro'ziyeva Mohichehra Yoqubovna – Boshlang'ich ta'lim nazariyasi kafedra mudiri, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, a'zo;

Jamilova Bashorat Sattorovna – filologiya fanlari nomzodi, Buxoro davlat universiteti professori, a'zo;

Istamova Shohida Maxsudovna – filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi, a'zo

TASHKILY QO'MITA

Qahhorov O.S. – BuxDU ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori, iqtisodiyot fanlari doktori, rais

Q.R.To'xsanov – Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim fakulteti dekani, a'zo

M.Y.Ro'ziyeva – Boshlang'ich ta'lim nazariyasi kafedrasini mudiri, a'zo.

Rashidov U.U. – Moliya iqtisodiyot bo'yicha prorektor, a'zo

Zaripov G.T. – Ilmiy-tadqiqot, innovatsiyalar va ilmiy pedagogik kadrlarni tayyorlash bo'limi boshlig'i, a'zo

G.R.Akramova – Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim fakulteti ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha mas'ul, a'zo

B.S.Jamilova – Boshlang'ich ta'lim nazariyasi kafedrasini professori, a'zo.

Sh.M.Istamova – Boshlang'ich ta'lim nazariyasi kafedrasini dotsenti, a'zo.

S.R.Akramova – Boshlang'ich ta'lim nazariyasi kafedrasini o'qituvchisi, kotib

Mas'ul muharrir:

M.Yo.Ro'ziyeva, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Taqrizchilar:

A.R.Hamroev, pedagogika fanlari doktori, professor

N.O.Safarova, filologiya fanlari nomzodi, dotsent

BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARI UCHUN "MENTAL ARIFMETIKA"NING AHAMIYATI

DOI: 10.53885/edinres.2021.15.67.025

Sidiqova Dilora Shavkatovna,

BuxDU o'qituvchisi

Xayrullayeva Nafisa Nabiyevna, BuxDU talabasi

Annotatsiya: bu maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun "Mental arifmetika"ning ahamiyati haqida ma'lumot keltirilgan.

Аннотация: В этой статье содержится информация о важности ментальной арифметики для учеников начальной школы.

Annotation: This article provides information on the importance of Mental Arithmetic for elementary school students.

Kalit so'zlar: raqamli iqtisodiyot, mantiq, tasavvur qilish, analitik fikrlash, ijodiy fikrlash, o'quv vositasi, manfiy sonlar, iste'dod, rag'batlantirish, raqamlar yig'indisi.

Ключевая слова: цифровая экономика, логика, представлять, аналитическое мышление, креативное мышление, руководство, отрицательные числа, талант, стимул, сумма чисел.

Keys words: digital economy, logic, to imagine, analytical thinking, creative thinking, tutorial, negative numbers, talent, incentive, the sum of the numbers

"Yoshlikda olingan bilim-toshga o'yilgan naqsh kabidir". Har bir mamlakatning rivojlanishi va taraqqiyotida ilmga chanqoq kelajagi porloq yosh avlodning o'zni beqiyos. Shunday ekan, bugungi kunda bolajonlarni maktabgacha ta'lim muassasasi oshidan boshlab mustahkam bilimli, zamon bilan hamnafas va jahon olimpiadalarida ham o'zini yo'qotmay, ishonch bilan qatnasha oladigan ruhda tarbiyalashimiz zarur. Zero, Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev Miromonovich yosh avlodning tarbiyasi va kelajagi uchun alohida e'tibor qaratmoqdalar. Bunga misol qilib, kundan-kunga yangicha va jahon bilan raqobatbardosh qilib qurilayotgan va yuksak salohiyatli pedagoglarga ega maktabgacha ta'lim muassasalari, Prezident maktablarini olishimiz mumkin. Hozirgi kunda zamon varaqlariga muhrlangan Alisher Navoiy, Al-Xorazmiy, Al-Beruniydek yuksak ilm va xotiraga ega yosh avlod o'zining qobiliyatlari bilan bizni lol qoldirmoqda. Hatto 5-6-yoshli bolaning matematik misollarni miyasida kalkulyator kabi hisoblashiga qoyil qolmay iloji yo'q. Buning imkoni yo'q deysizmi? Albatta har bir ishning chorasini topilganidek, buning ham iloji bor. Bizga yaqin yillikda kirib kelgan "Mental arifmetika" o'quvchilarda diqqatni, faollikni, tezkorlik qobiliyatlarini rivojlantiradi. Texnologiyalar rivoji va raqamli iqtisodiyotni chuqur isloh qilish davrida yashayotgan ekanmiz, har bir bolaga kelajak avlodga shu kabi xislatlarni shakllantirishimiz zarur. Mental arifmetika bu-san'at, aql-idrokni shakllantiruvchi dasturdir. Bu dastur yordamida o'qishda muvaffaqiyatlarga erishish, hayotiy motivatsiyalar yaratish o'z maqsadlarini aniq qo'ya olish va olg'a intilish kabi qobiliyatlar shakllana boradi. Mental arifmetika o'zi nima-qisqa vaqt oralig'ida mental arifmetika ancha rivojlanayotgan bo'lsa-da, biroq hali ko'pchilikdan bir xil savolni eshitib qolamiz. "Mental arifmetika" o'zi nima? Buni tushuntirishning oson yo'li shundaki, masalan sportning istalgan turini olib qaraydigan bo'lsak, barchasida eng avvalo tanani chiniqtirish mashqlari olib boriladi sportchi jismonan tayyor formaga ega bo'lishi kerak. Hamda muntazam ravishda sportchilar ana shunday chiniqtiruvchi mashqlarni olib boradi. Hattoki, chempionlar ham doimo sport formalarini saqlash ustida ishlashadi. Tinimsiz mashqlar va ko'nikmalar asl chempionning siri hisoblanadi. Intellektual yoshlar davrida ham miyamizni ishlatishimiz yuqori natijalarga erishishning muhim omili hisoblanadi. Buning uchun esa, miya faoliyatini rivojlantiruvchi effektiv mashqlar to'plami zarur. Mental arifmetikaning asosiy g'oyasi ham aynan bolalarda miya faoliyatini rivojlantirish, qobiliyatlarini paydo qilish, kreativlik ruhida kamol topishdan iboratdir. Bir so'z bilan aytganda esa mental arifmetika-aqliy gimnastikaning tan olingan turidir. Mental arifmetika dasturi matematik amallarni miyada kalkulyatordan ham tezroq hisoblashni o'rgatadi. Shuningdek, bolada mantiq, tasavvur qilish analitik fikrlash, ijodiy fikrlash uchun keng imkoniyatlar yaratadi. Bu dastur 4 yoshdan 16 yoshgacha bo'lgan bolalarning miya faoliyatining rivojlanishiga juda ham yaxshi samara beradi. Shu yoshda bolalar xotirasi barcha darslar va yangiliklarni mukammal darajada saqlay oladi. Dasturda asosiy ishlatiladigan o'quv vositasi abakusdir. Bu vosita bilan ishlayotganda o'ng va chap barmoqlarimiz baravar ishlagan holda, miyamizning o'ng va chap yarimsharlari ham baravar ishlaydi. Natijada miya mushaklari chiniqadi va ma'lumotlarni tezda o'zlashtirib oladi. Abakusning bolaga beradigan oltita ajoyib foydasi konsentratsiya darajasini oshiradi. Hisoblashda yordam beradigan va arifmetik misollarni tezkor hisoblash usulidir. Abakusda hisoblashda aniqlik zarur. Abakus yordamida oddiy arifmetik amallarni o'rganish oson. Bundan tashqari, maktabgacha yoshdagi bo'lgan bolalar mental arifmetika bilan muntazam ravishda shug'ullanib

borishsa, maktab davrida ularda raqamlarni yozish sonlarni tushunish bo'yicha muammolar kuzatilmaydi va bu bolalarga matematika asoslari va boshqa fanlarni o'zlashtirishda juda katta yordam beradi. Ularning kundalik faoliyatlarida konsratsiya darajasini oshiradi. Nafaqat bu, yanada yaxshi va tezroq hisoblash ko'nikmalarini oshirishga yordam beradi. Ma'lumki, miyaning ikkita yarim sharlari bor: o'ng va chap. O'ng yarim shar tananing chap tomonini, chap yarim shari esa o'ng tomonini boshqaradi. Aksariyat odamlarda chap yarim shar til va nutqni tartibga soladi, o'ng yarim shar esa nonverbal, ijodiy qobiliyatlarni boshqaradi. Xayolda ishlash usulida abakusni havoda tasavvur qilish metodikasi bolalarga miyadagi muammoning tasviriy ko'rinishini rivojlantirishga yordam beradi. Intensiv mashg'ulot orqali bu xotira quvvatini oshirishga yordam beradi. Bolalar abakus yordamida hisoblaganda ularning qo'llari, ko'zlari va miyalari birgalikda ishlaydi, miyalarida ko'rsatilgan harakatlarni eslab qolib, javobni qabul qilishda ikkilanmaydilar. Zero, zamon bilan hamnafas va mustahkam berilgan bilim yuksak marralar poydevoridir.

Matematika fani bo'yicha o'quvchi, talaba va o'qituvchilar o'rtasida turli tanlovlar o'tkazib g'oliblarni munosib rag'batlantirish, olimpiada tizimini takomillashtirgan holda sovrindorlarga beriladigan mukofotlarni ko'paytirish muhimligi qayd etildi. O'qitish sifatini yangi bosqichga ko'tarish, matematika fanidan bilimlarni baholash bo'yicha milliy sertifikatlash tizimini joriy etish zarurligi aytiladi. Bunday sertifikat egasiga oliy o'quv yurtiga o'qishga kirishda matematika fanidan maksimal ball beriladi. Yuqori malakali pedagoglar va ilmiy darajali kadrlar tayyorlash tizimi samarasini oshirish. Matematika insitutida ilmiy daraja beruvchi kengashga to'liq mustaqillik berish lozimligi ko'rsatib o'tildi. Shuningdek, Matematika fanining tamal toshini Al-Xorazmiy, Ahmad Farg'oniy, Abu Rayhon Beruniy kabi ulug' bobolarimiz qo'ygan. Bu bizning qonimizda bor. Bugun matematikani fanini rivojlantirishdan maqsadimiz-matematika bo'yicha raqobar muhitini yaratish, sanoat, muhandislik yo'nalishlari bo'yicha yetuk kadrlar tayyorlash", -dedilar Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev Miromonovich. Mutaxassislarining ta'kidlashlaricha, matematikani yaxshi o'zlashtirgan o'quvchining tahliliy va mantiqiy fikrlash darajasi yuqori bo'ladi. U nafaqat misol va masalalar yechishda, balki hayotdagi turli vaziyatlarda ham tezkorlik bilan qaror qabul qilish, muhokama va muzokara olib borish, ishlarini bosqichma-bosqich bajarish qobiliyatlarini o'zida shakllantiradi. Matematiklarga xos fikrlash uni kelajakda amalga oshirmoqchi bo'lgan ishlar, tevarak-atrofdagi sodir bo'layotgan voqea- hodisalar rivojini bashorat qilish darajasiga olib chiqadi. Zero, matematikani yuksak cho'qqiga olib chiqish biz yoshlarning qo'limizdadir. Bejiz aytilmagan: "Matematika fanlar ichra shox-uning sirlaridan bo'lingiz ogoh".

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Bikbayeva N., Yangiyeva E., Girfanova K. To'rtinchi sinf matematika darsligi. Toshkent."O'qituvchi"-2017 yil.
2. Jumayev M.E. Boshlang'ich matematika nazariyasi va metodikasi(KHK uchun) Toshkent "Turon-Iqbol" 2012-yil.
3. www.ziyonet.uz.
4. Sidikova S. D. Theoretical and didactic principles of distance learning //ACADEMICIA: AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY RESEARCH JOURNAL. – 2021. – T. 11. – №. 1. – C. 541-548.
5. Shavkatovna S. D. THE IMPORTANCE OF DISTANCE LEARNING IN THE TEACHING OF" METHODS OF TEACHING MATHEMATICS". – 2021.

JAMOL KAMOL G'AZALLARIDA O'ZBEK MUMTOZ SHE'RIYATIGA XOS AN'ANAVIY METAFORIK OBRAZLAR TIZIMI

DOI: 10.53885/edinres.2021.71.11.026

Akramova S.R ., BuxDU o'qituvchisi

Bizga ma'lumki, o'zbek mumtoz she'riyatida o'ziga xos an'anaviy poetik obrazlar tizimi mavjud. Jamol Kamol g'azallarini kuzatadigan bo'lsak, undagi obrazlar ham an'anaviylik kasb etadi. Mumtoz she'riyatda oy, yulduz, quyosh timsollari ma'shuqa va oshiq obrazini ifodalab kelsa, J.Kamol ijodiga mansub g'azallarda ham ayni shu holatni ko'rish mumkin.

Bir sanam yanglig' tikarmu
Ko'kda oltin kashta oy
Bir sanam deb yo falak
Sahrosida sargashta oy.

Yuqoridagi satrlarda oy dastlabki satrga ma'shuqaga qiyos etilishi orqali myetaforik ma'no ko'chishni yuzaga chiqargan. Keyingi misrada esa oshiq timsolini aks ettirib kelmoqda. Ya'ni «bir sanam» – suyukli yor uchun oy – oshiq falak sahrosida sargashta kezadi. Oyning ko'kda kezishi bunda tamsilni yuzaga keltirgan.

**BIRINCHI SHO'BA. BOSHLANG'ICH TA'LIM SIFAT VA SAMARADORLIGINI OSHIRISH
MUAMMOLARI VA YECHIMLARI**
**СЕКЦИЯ № 1. ПРОБЛЕМЫ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА И ЭФФЕКТИВНОСТИ НАЧАЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ**
**SECTION № 1. PROBLEMS AND SOLUTIONS TO IMPROVE THE QUALITY AND EFFECTIVENESS
OF PRIMARY EDUCATION**

1.	Xamidov O.X.	Boshlang'ich ta'lim - O'zbekiston rivojlanishining to'rt ustunidan biri sifatida	3
2.	Toshkulov A. H.	XXI asrda boshlang'ich ta'lim va raqamli texnologiya	5
3.	Abduraxmonov I. Y.	Zamonaviy ta'limda innovatsion faoliyatning strategik ahamiyati	6
4.	O.C.Қаҳҳоров	Янги Ўзбекистон шароитида бошланғич таълим сифатини ошириш истиқболлари	7
5.	Chander Shekhar	Productive use of information technologies in schools	9
6.	Sumaira Nawaz, Akhmedova M. B.	Information technologies in primary education to develop students' skills	10
7.	Mustafayeva D.	Yangi O'zbekistonda ta'lim sifatini oshirish istiqbollari: olib borilgan islohotlar va yangiliklar	11
8.	Maxmudov M.X.	Boshlang'ich sinflarda pedagogik texnologiyalardan foydalanish	15
9.	To'xсанov Q.R.	Boshlang'ich ta'lim sifat va samaradorligini oshirishning pedagogik-psixologik asoslari	16
10.	Ro'ziyeva M.Y	Folklorshunoslikdagi yangi bosqichlar va ularning ta'lim jarayonidagi ahamiyati	18
11.	Ro'ziyeva M.Y Хайруллоева М.	O'qish darslarida fasllar bilan bog'liq matnlar va ularning ahamiyati	20
12.	Ибрагимова О. В.	Использование цифровых технологий в начальной школе	21
13.	Jamilova B.	Jadid ma'rifatparvarlarining ilg'or tajribalari ta'lim sifat va samaradorligini oshirish strategiyasi sifatida	24
14.	Djurayev D. U.	Umummilliy va umummadaniy qadriyatlarining zamonaviy ta'limdagi o'rni	27
15.	Саидова М.М	Место, значение и сравнительный анализ учебников начальной школы (на примере узбекских, корейских и американских)	29
	Гулямов Дж. Р.	Таълим жараёнини индивидуаллаштириш: муаммо ва унинг ечим йўллари	31
16.	Akramova G.R.	Raqamli ta'lim sharoitida boshlang'ich sinf o'quvchilarda tanqidiy tafakkurni shakllantirishning muhim jihatlari	33
17.	Istamova Sh.M.	Badiiy adabiyot vositasida o'quvchilarning nutq madaniyatini shakllantirish	35
18.	Jamilova B.S., Rahmatova Sh.	Boshlang'ich ta'lim sifat va samaradorligini oshirishda integratsiyalashgan darslar metodikasi	37
19.	B.S.Jamilova, Jalilova Sh.	Boshlang'ich sinf o'quvchilarining intellektual va badiiy salohiyatini rivojlantirishda ommaviy axborot vositalarining o'rni	39
20.	Nusratova H. Ch	Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kitobxonlik madaniyatini shakllantirish	40
21.	Jamilova B.S., Murtazoyeva N., Naimova Z.	Boshlang'ich ta'lim tizimida o'quvchilarni ona tiliga muhabbat motivlari asosida tarbiyalashda bolalar she'riyatining o'rni	42
22.	Mahmudov M. H. Ne'matova F. B.	Loyihalash – ta'limning sifat va samaradorligini oshirishning muhim shartlardan biri	43
23.	Quvvatova D.	Hamid Olimjonning "O'rik gullaganda" she'rini va "bo'lsam" radifli g'azalini klaster usulida o'rganish yo'llari	44
24.	Sidiqova D. Sh. Хайруллоева Н. Н.	Boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun "Mental arifmetika"ning ahamiyati	46
25.	Akramova S.R.	Jamol Kamol g'azallarida o'zbek mumtoz she'riyatiga xos an'anaviy metaforik obrazlar tizimi	47
26.	Djurayeva S. N. Davronova D.	Boshlang'ich ta'limda dars samaradorligini oshirish muammolari	49
27.	Rajabova G. M.	Maktabgacha ta'lim muassasasi va boshlang'ich ta'lim orasidagi uzviylik	51
28.	Mutalova D. A.	Ta'lim klasteri – pedagogik hamkorlik texnologiyasi sifatida	52
29.	Umurov Z.L.	Boshlang'ich ta'lim sifat va samaradorligini oshirishda kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish pedagogikasining roli	56
30.	Kakharova M.Yu..	Intellectual enhancement of protagonists in uzbek and english novels	57
31.	Дустова Д. С.	Принципы набора текстов по искусству для занятий со студентами и направления начального образования по русскому языку	60
32.	Saidova Sh. E.	Yoshlarni halollik va tejamkorlik ruhida tarbiyalashda sharq mutafakkirlari qoldirgan ma'naviy merosdan foydalanish	61

IKKINCHI SHO'BA. ZAMONAVIY TA'LIMDA UMUMILLIY VA UMMUMADANIY QADRIYATLAR O'RNI

СЕКЦИЯ № 2. МЕСТО ОБЩЕКУЛЬТУРНЫХ ЦЕННОСТЕЙ В СОВРЕМЕННОМ НАЧАЛЬНОМ ОБРАЗОВАНИИ

SECTION № 2. THE ROLE OF NATIONAL AND INTERCULTURAL VALUES IN MODERN PRIMARY EDUCATION

33. Чулкина Н. Л., Акрамова Н. Р.	Речевое развитие детей в двуязычных семьях	64
34. Ўраева Д. С.	Оғзаки ҳикояларни дарсада ўргатишни ташкил этиш	67
35. Омер Эльнур-Эльшейх Идрис Мохамед Нур	Общая характеристика арабского языка	69
36. Kurbanova N. P.	Innovative approach with concept (just in time concept) utilization in language acquisition of young learners	76
37. Рахмонова Г.Ш., Асадова В.	Развитие духовно-нравственных компетенций у студентов	77
38. Кенан Алтинкая	Туркий халклар анъанавий педагогик қарашларида мақолларнинг ўрни ва вазифалари	79
39. Ахрарова З.Б.	Жадид дарсликларининг илмий- назарий асослари	82
40. Абдуллаева Н.Б.	Замонавий таълимда устоз ва шогирд муносабатлари: анъанавийлик ва замонавийлик	83
41. Файзуллаев М.Б. Шарипова Н.	Отношение помещиков к чичикову, как новому поколению дельцов	86
42. Teshabayeva Z. S.	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida sahnalashtirish faoliyatining shakllari	87
43. Рахимов М. Ш.	Жисмоний тарбия дарслари жараёнида ўқувчи қобилиятларини шакллантиришнинг психологик асослари	88
44. Maripova N. X.	Maktabgacha ta'lim sohasida bo'lajak tarbiyachilarni innovatsion faoliyatini klaster yondashuv asosida modellashtirish	90
45. Sharipova M. B.	Yosh avlodning ruhiy va ma'naviy dunyosini boyitishda qahramonlik eposining o'rni	93
46. G'afforova D. A.	Tarbiyachilar kreativligini oshirish yo'llari	95
47. Sh.N.Axmedova	Zamonaviy ta'lim: adabiyot darslarida xotiralardan foydalanish vositalari	97

UCHINCHI SHO'BA. BOSHLANG'ICH TA'LIM SIFAT VA SAMARODORLIGINI OSHIRISH STRATEGIYASI

СЕКЦИЯ № 3. СТРАТЕГИЯ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА И ЭФФЕКТИВНОСТИ НАЧАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

SECTION № 3. STRATEGIES TO IMPROVE THE QUALITY AND EFFECTIVENESS OF PRIMARY EDUCATION

48. Қосимов Ф. М. Абдуллаева Н.	Сонларни рақамлашни ўрганишда ижодий мазмундаги ўқув топшириқлари	100
49. Қосимова Турсунова М.	М.М. Масала тушунчасини биринчи синфларда киритилиши	101
50. Axrokov I.	Boshlang'ich sinflarda arifmetik masalalar ustida ishlash borasida ba'zi metodik mulohazalar	104
51. Hakimova Ergasheva F.B.	M.M., Matematika darslarida boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'quv-intellektual qobiliyatini rivojlantirish	106
52. Sayfullayeva Odilova N.A.	N.B. Boshlang'ich sinflarda matematikani o'qitishda ilg'or ta'lim texnologiyalaridan foydalanishning ahamiyati	107
53. M.Hakimova, M.Hamidova	Boshlang'ich ta'limda matematika fanini o'qitishda innovatsion yondashuvlarning bugungi kundagi ahamiyati	109
54. Qosimov A.	O'rta arifmetik sonni topishga doir masalalar yechishga o'rgatish metodikasi.	110
55. Hasanova Z. S.	Ona tili darslarida o'quvchilarning nutqiy kompetentligini rivojlantirishda interfaol usullar	112
56. Toyirova N. M.	Boshlang'ich sinflarda savod o'rgatish davri va uning o'ziga xos xususiyatlari	114
57. Aslonova E. S.	Innovatsion rivojlanish – innovatsion bilimlar asosi	116
58. Nurova Yu. U.	Etnologiya va etnografiya munosabati	118
59. To'xtayeva S. O. Suvonova S. F.	O'quvchilar bilimidagi bo'shliqlarni to'ldirish	120
60. Rahmatov H.	Boshlang'ich sinf matematika darslarida 100 ichidagi sonlarni qo'shish va ayirishda intellektual o'yinlarni uyushtirib utkazishning metodikasi	122
61. Xalilova R. R., Bahodirova O. G`.	Virtual kommunikativ diskurs nutqiy muloqotning imkoniyatlari	124

62.	Омонова Д.Н.	Интегратив ёндашув асосида она тили таълимини ташкил этиш	126
63.	Халилова Бабаханова Зиба	Р.Р. Возможности речи в виртуальном коммуникативном дискурсе	127
64.	Косимов Ф. М. Рузиева М. А.	Решение среднее арифметических задач.	129
65.	Tog'ayeva U. Sh.	Ona tili o'qitish metodikasi modulini takomillashtirishda loyihaviy ta'limning ahamiyati	131
66.	Исматова Н.Б.	Оилада болаларни маънавий-ахлоқий тарбиялашда миллий кадриятлардан фойдаланиш усул ва воситалари	132
67.	Saidova G. E. Sanoqulova S. F.	1-4-sinf matematika darslarida o'quvchilarni mantiqiy masalalar yechishni o'rgatish usullari	135
TO'RTINCHI SHO'BA. XXI ASRDA BOSHLANG'ICH TA'LIM VA RAQAMLI TEXNOLOGIYA СЕКЦИЯ № 4. НАЧАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ И ЦИФРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В XXI ВЕКЕ SECTION № 4. ELEMENTARY EDUCATION AND DIGITAL TECHNOLOGY IN THE 21ST CENTURY			
68.	Voboxonova F.	O'zbekiston OTMlari kredit modul tizimiga o'tishining afzal jihatlari	137
69.	Г.Эшмуродова	Педагогика фанларини ўқитишда модул таълимининг устувор тамойиллари	139
70.	Эшмуродова Г	Ўқувчиларда иқтисодий билимларни ривожлантириш босқичлари	142
71.	Utasheva L	Maktabgacha ta'lim muassasalarida bolalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalashda milliy qadriyatlardan foydalanishning pedagogik asoslari	146
72.	Джамилова Б.С. Набиева З.	Роль художественной литературы в воспитание малышей	149
73.	Nigmatova M.M.	Компьютер o'yinlarining maktabgacha yoshdagi bolalar hissiy intellektiga ta'siri	152
74.	Қодирова М.	Олий таълимда фольклорни онлайн ўқитишга мўлжалланган платформанинг зарурий элементлари	154
75.	Maxmudova S. X.	Lingvomadaniy til birliklarining ichki ma'no tizimi	156
76.	Sidiqova D. Sh.	Oliygo'hlarda masofaviy ta'limdan foydalanish imkoniyatlari	157
77.	A.K.Nisanbayeva	Pedagogik faoliyati jarayonida o'qituvchining o'z psixik holatini o'zi tartibga solish mahorati	159
78.	Dilova N. G.	Zamonaviy ta'lim asosi - ajdodlarimizning ilmiy merosi	161
79.	Ergasheva S.T.	Boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'qish savodxonligini oshirishda uyga vazifalarning o'rni	163
80.	Ibragimova G. Ya.	Boshlang'ich sinf o'quvchilarni kasb tanlashga o'rgatish texnologiyasi	165
BESHINCHI SHO'BA. BOSHLANG'ICH TA'LIMDAGI ILG'OR TAJRIBALAR-YANGI O'ZBEKISTONDAGI 3- RENESSANS POYDEVORI СЕКЦИЯ № 5. ПЕРЕДОВЫЕ ОПЫТЫ В НАЧАЛЬНОМ ОБРАЗОВАНИИ - ФУНДАМЕНТ НОВОГО УЗБЕКСКОГО РЕНЕССАНСА SECTION № 5 BEST PRACTICES IN PRIMARY EDUCATION - THE FOUNDATION OF A NEW RENAISSANCE IN UZBEKISTAN			
81.	Tosheva N. T.	Zamonaviy dars turlari va unga qo'yiladigan talablar	167
82.	Tosheva N. T.	Zamonaviy darslarni tashkil etishda texnik vositalardan foydalanish imkoniyatlari	170
83.	Tosheva N. T.	Zamonaviy darslarni tashkil etishda o'qituvchining psixologik xususiyatlari	173
84.	Subhonova S. U. B.S.Jamilova	Boshlang'ich sinflarda mehnatsevarlik kompetensiyasini shakllantirish - umummilliy qadriyatlarining ifodasi sifatida	176
85.	Qobilova A. Nabiyeva Z.	Boshlang'ich sinflarda umummilliy qadriyatlarni singdirishda anvar obidjon ijodining o'rni	177
86.	Niyozova S. D.	Maktabgacha ta'lim tizimida badiiy adabiyotni o'rgatish orqali ma'naviy-axloqiy tarbiya vositasi sifatida	179
87.	Nuritdinova Sh. S.	Boshlang'ich ta'limda bolalar she'riyatini o'rgatishda ramziy tamsillar	181
88.	Amonov U. S.	Boshlang'ich sinf ona tili darsligining elbek talqinidagi ko'rinishi	183
89.	Axmedova D.B. Eshqulova G.	Boshlang'ich ta'limda Anvar Obidjon ijodini o'rganishning nazariy asoslari	185
90.	Narzullayeva G. Q.	Xalqaro tadqiqotlar amalda. Xulosa, taklif, mulohazalar	187
91.	Xudoyberdiyeva N.	Abdulla Qodiriy asarlarida tarixiy inversiya va folklor xronotopi masalasi	189
92.	Boymurodova G. T. Qodirova N. Z.	Boshlang'ich ta'lim sifat va samaradorligini oshirishda hamkorlikda o'qitishning o'ziga xos xususiyatlari	190
93.	Sharipova I.F.	Boshlang'ich sinflar bilan ishlashda innovatsion g'oyalardan foydalanish	194
94.	Muhammadiyeva F. T.	Boshlang'ich ta'limda yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlashning ijtimoiy-falsafiy asoslari	195

95. Safarov F. S.	Boshlang'ich sinf darsliklaridagi notanish so'zlarning xususiyatiga bog'liq ravishda ularni tushuntirish usulini tanlash	197
96. Shanasirova Z. Yu.	Barkamol avlodni shakllantirishda boshlangich sinf o'quvchilarini mehnatga tayyorlash shart-sharoitlari	198
97. Rasuleva N. Z.	Boshlang'ich sinf darslari samaradorligini oshirishda o'yin ta'lim texnologiyalarining ijtimoiy-pedagogik mohiyati	200
98. Ne'matova D. B.	MTT da sahnalashtirish faoliyatini tashkil qilish	202
99. A.K.Matmurodov	Umum ta'lim maktablari matematika fanini o'qitishda axborot texnologiyalarning o'rni	203
100. Abdullayeva M. Dj.	Maktabgacha ta'lim yo'nalishida ma'naviy tarbiya masalalari	205
101. Saidova D. A.	O'qituvchi faoliyatida psixologik bilimlarning ahamiyati	207
102. Ibragimova D. J.	Boshlang'ich sinf o'qish darslarida o'quvchilarda adabiy tushunchalarni shakllantirish metodikasi	208
103. Турдиева Н.С.	Аждодлар меросида ўқувчиларнинг ўқув-билиш фаолиятига кадрият сифатида муносабатини шакллантиришга оид карашлар	210
104. Элибаева Л. С.	Бошланғич синфларда бўш ўзлаштирувчи ўқувчилар фаоллигини ошириш	212
105. Ashurova Z. M.	Pedagogning fasilitatorlik faoliyati - ta'lim sifatini kafolatlash omili	213
106. Nusratova H., Tursunova Z.	Boshlang'ich ta'limda sinfdan tashqari o'qish darslarining o'qitilish holati	215
107. Ismatullaev M.	Thematic classification of children's folklore games	218
108. Safarova N.O., Farhodova N.	Boshlang'ich sinflarda topishmoqlarni o'rganish masalalari	220
109. Xolmatova S.	Boshlang'ich sinf o'quvchilarining intellektual-ma'naviy dunyoqarashni shakllantirishda kitobxonlik madaniyatining pedagogik imkoniyatlari	222
110. Nusratova H. Ikromova N.	Ertak janri orqali o'quvchilarni ma'naviy barkamol inson ruhida tarbiyalash	224
111. Пардаев Б. Ў.	Бошланғич синф ўқувчилари ижтимоийлашувини таъминловчи педагогик таъсир чоралари	227
112. Рустамова Г. Б.	Халқ кўшиқларида анос поэтик образининг бадий ифодаси	229
113. Saidova M.J.	Boshlang'ich sinflarda axborot texnologiyalari nazariyasiga asoslangan holda ta'lim sifatini oshirish	231
114. Файзуллаев М. Б. Юлдашев Б. Н. Шарапова Н.	Целебный родник Бухары.	233
115. Ro'ziyeva M. Salixova L.F.	Yo., O'quvchilarga ijodiy tafakkurni rivojlantirishda xalq og'zaki ijodi namunalaridan foydalanish	234
116. Qayimov Laziz	Boshlang'ich sinf matematikasida miqdor tushunchasini o'rgatish	237
117. Turdiyeva Turobovna	Go'zal Boshlang'ich sinflarda zamonaviy ta'lim texnologiyalardan foydalanish – ta'lim sifati kafoloti	238
118. M.O'rinova	Oxunjon Safarov ijodida ijtimoiy muammolar talqini	240
119. Muxtorova F. I.	Irsiy kasalliklar va ularning o'ziga xos xususiyatlari	241
120. Jalilov B.X.	Uzluksiz ma'naviy tarbiyada oilaning o'rni	243
121. I.E.Davronov E.S.Muhiddinova	Boshlang'ich sinf darslarida o'qish darslarda interfaol metodlardan foydalanish	245
122. T.Sh.Ergasheva	Boshlang'ich sinf o'quvchilarni matn tuzishga o'rgatish yo'llari	247
123. Norova N. B.	Usmon Qo'chqor lirikasida muhabbat mavzusining talqini	248
124. Shokirova M. Istamova Sh.M.	Boshlang'ich sinf o'quvchilarini adabiy ertaklar yordamida insoniy fazilatlar ruhida tarbiyalash	250
125. Курбанова Г.	Пришвин ижодида бола тарбияси	251
126. Isломов D.	Мақтаб о'қувчиларни тарбиялашда фитрат ма'рифатпарварлик қарашларининг аhamiyati	252
127. Amonov U., R.Tohirova	O'quvchilarning bog'lanishli nutqini rivojlantirish vositalari ko'lami	254
128. Amonov U.S., Salohiddinova M.Q.	O'qish darslarida maqol janridan foydalanish usullari va ahamiyati	255
129. Sherbekova G. Y.	Buxoro nikoh to'yi qo'shiqlarida chimildiq marosimi udumlari ifodasi	257
130. Худойкулова М.А.	XX асрнинг 70-йилларида баҳс-мақоланинг таракқиёти	258
131. Раҳмонова З.	Халқ оғзаки ижодида муршид ва мурид образининг асослари	262
132. Саидова Р.	Маломатийлик тариқи ва Алишер Навоий ижодиёти	266
133. Olimova A.	Мақтабда қaysi бадий адабийотларни о'қishни tavsiya etish kerak?	270
134. Istamova Sh.M Yu.M.	Kichik maktab yoshidagi bolalar tarbiyasida maqol va masalning o'rni va ahamiyati	274

135. Rajabova N.	Boshlang'ich sinfda o'quvchilarda ijodiy faoliyatni shakllantirish yo'llari	273
136. Boymurodova G.T.	O'qituvchining kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish masalalari	276
137. Ro'ziyev F.J. Boymurodova G.T.	Ta'lim jarayonini takomillashtirishning didaktik imkoniyatlari	277
138. Lukmonova S. G.	Boshlang'ich sinflarda raqamli ta'lim resurslaridan foydalanish imkoniyatlari	279
139. Temirov F.U.	Sadriddin Ayniy – yosh avlodning ta'lim-tarbiyasi to'g'risidagi fikrlari	281
140. Saidova N.	G'azal tahlilining o'ziga xos xususiyatlari	283
141. Xalilova F.M. Zoirova M.N.	Zamonaviy pedagogika texnologiyalaridan foydalanishning ahamiyati	284
142. Husenova A. Sh.	Boshlang'ich sinf ona tili darslarini integratsiyalashda o'qituvchi faoliyatini loyihalash	285
143. Mamatmuminova M. G'.	Barkamol avlodni tarbiyalashda maktabgacha ta'lim muassasalarining samarali faoliyati	287
144. Homitova Z.R	Muammoli ta'lim orqali o'quvchilar kreativ tafakkurini shakllantirish	288
145. To'xtamuradova N. A.	Jismoniy tarbiya darslari jarayonida i-iv sinf o'quvchilarining jismoniy tayyorgarligi va jismoniy sifatlarini oshirish ahamiyati	291
146. Рўзиев Қаюмович	Нодир Ўзбек топонимик афсона ва ривоятларнинг инглизча таржималари хусусида	292